

prima instanță: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău

Judecător: S. Daguța

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău

Judecători: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila,

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecători

Nicolae Craiu, Dumitru Visternicean,

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Pământ Prutean”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva Societății Comerciale „Egit Impex” Societate cu Răspundere Limitată, Societății cu Răspundere Limitată „Pământ Prutean”, Societății cu Răspundere Limitată „Grainflor”, Gustin Ion, Gustin Elena și Gustin Alisa cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018,

c o n s t a t ă :

La 26 aprilie 2016, Întreprinderea cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni (în continuare ÎCS „Total Leasing & Finance” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „Egit Impex” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Egit Impex” SRL), Societății cu Răspundere Limitată „Pământ Prutean” (în continuare SRL „Pământ Prutean”), Societății cu Răspundere Limitată „Grainflor” (în continuare SRL „Grainflor”), Gustin Ion, Gustin Elena și Gustin Alisa, ulterior la 08 iulie 2016, prin cererea de concretizare a cerințelor a solicitat încasarea în mod solidar a datoriei în sumă de 9 659 454,18 lei și 50 400,42 euro, compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 50 000 lei. (f.d. 4-5, 116, 145 vol.I)

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a fost admisă parțial. (f.d. 153-154 vol.I)

La 09 februarie 2018, SRL „Pămînt Prutean” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen legal a apelului, casarea parțială a hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016 și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasată în mod solidar în beneficiul ÎCS „Total Leasing & Finance” SA din contul SC „Egit Impex” SRL, SRL „Pămînt Prutea”, SRL „Grainflor”, Gustin Ion, Gustin Elena și Gustin Alisa, suma 2 604 459, 38 lei și suma taxei de stat proporțional părții din acțiunea admisă, în rest pretențiile să fie respinse. (f.d. 169-170 vol.I)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului, fiind dispusă restituire apelului declarat de către SRL „Pămînt Prutean”. (f.d. 224-230 vol.I)

La 03 mai 2018, SRL „Pămînt Prutean” a declarat recurs solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel din 18 aprilie 2018 și emiterea unei decizii prin care cererea privind repunerea în termen a apelului să fie admisă.

Susține, administratorul societății, Custin Ion că semnăturile aplicate pe avizurile de recepție anexate la materialele cauzei nu-i aparțin.

La fel, susține că instanța de apel a ignorat faptul, că la materialele cauzei sunt probe care demonstrează că instanța de fond a adoptat hotărârea în lipsa sa, fără a înștiința în mod legal despre locul, ora și data ședințelor de judecată. (f.d. 234-236 vol.I)

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

După cum denotă din actele cauzei copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018 (f.d. 224-230 vol.I), a fost expediată participanților la proces la 19 aprilie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere nr. 4839 (f.d.231), însă, la materialele cauzei careva dovezi în vederea recepționării de către SRL „Pămînt Prutean” a încheierii expediate de către instanța de apel, lipsesc.

Totodată, SRL „Pămînt Prutean” a indicat în cererea de recurs, că a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018 la 24 aprilie 2018 prin intermediul oficiului poștal (f.d. 234)

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că SRL „Pămînt Prutean” s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 03 mai 2018 (f.d. 234-236 vol.I), în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC (în redacția Legii nr.17 din 05 aprilie 2018, în vigoare da la 01 iunie 2018), recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care

urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a fost admisă parțial. (f.d. 153-154 vol.I)

La 09 februarie 2018 SRL „Pământ Prutean” a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând concomitent și repunerea în termenul de declarare a apelului. (f.d. 169-170 vol.I)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, în baza art. 369 alin. (1) lit. b) CPC a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului, fiind dispusă restituire apelului declarat de către SRL „Pământ Prutean” pe motiv că, a fost depus în afara termenului legal. (f.d. 224-230 vol.I)

Potrivit art. 110 CPC, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 CPC.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În contextul normelor citate, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și a restituit cererea de apel, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Or, SRL „Pământ Prutean” în textul cererii de repunere în termen a apelului precum și în cererea de recurs, nu a invocat circumstanțe ori probe materiale, care ar permite instanței să concluzioneze că omiterea termenului de contestare a hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016, a fost una motivată.

Astfel argumentul recurentului SRL „Pămînt Prutean” precum că, nu a fost citat despre ședința de judecată în prima instanță, nu poate fi reținut ca întemeiat, or, la materialele dosarului sunt anexate avizurile de recepție a scrisorilor recomandate privind citarea SRL „Pămînt Prutean” reprezentată de către administratorul Gustin Ion pentru ședințele de judecată, însă ultimulii în ședințele de judecată nu s-au prezentat. (f.d. 102,103,135 vol.I)

Colegiul subliniază că la 18 noiembrie 2016 copia dispozitivului hotărârii contestate a fost expediată participanților la proces, fapt confirmat prin scrisoare de expediere, (f.d.155 vol.I), fiind recepționată de către SRL „Pămînt Prutean” la 25 noiembrie 2016 ce se atestă prin semnătura reprezentantului societății pe avizul de recepție nr.DS2000552985AS. (f.d.158 vol.I)

Totodată, instanța reține, că hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016 a fost contestată cu apel nemotivat de apelanta-recurenta la 09 februarie 2018, peste termenul de 30 zile, prevăzut de art.362 alin.(1) CPC, ignorând vădit prevederile acestei norme de drept. (f.d.158 vol.I)

Argumentul recurentei precum că a depus apelul în termenul legal deoarece nu a participat la examinarea cauzei în fond și că hotărârea nu i-a fost comunicată nu poate fi reținut de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, or, conform prevederilor art. 362 alin.1 CPC „termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel” și nu din momentul înmânării sau recepționării a hotărârii.

Așadar, termenul declarării apelului începe a curge în ziua imediat următoare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, termenul de contestare a hotărârii a început a curge la 19 noiembrie 2016 și a expirat la 19 decembrie 2017.

Exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs, Colegiul le apreciază ca fiind declarative, neavînd suport probator, or în conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, Colegiul menționează că SRL „Pămînt Prutean” fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a cererii de apel, însă nu a folosit acest drept.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La caz, Colegiul reține că instanța de apel just a respins cererea de repunere în termen a apelului, deoarece motivele indicate în cererea de apel dovedesc omiterea termenului de îndeplinire a unui act de procedură din motive întemeiate.

Prin urmare, Colegiul releva ca acțiunile SRL „Pământ Prutean” nu constituie decât o denegare a acesteia de a-si respecta obligațiile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) CPC, care obligă părțile de a se folosi cu buna-credință de drepturile sale procedurale.

În consecință, Colegiul considera întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel SRL „Pământ Prutean” ca fiind depusa în afara termenului legal, în condițiile când societatea nu a justificat omiterea acestuia.

Colegiul reliefa că SRL „Pământ Prutean” nu a dat dovadă de diligență și buna credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale prin îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când personal nu a intenționat să-și realizeze drepturile și să-și asume obligații.

Colegiul reiterează că omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe nu este decât o eludare a recurenței de a beneficia de drepturile sale, garantate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Prin urmare, Colegiul remarcă că, recurenta SRL „Pământ Prutean” cunoscând despre existența prezentului litigiu, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Prin urmare, instanța de recurs releva că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu buna credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare. Instanța nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

De asemenea, Colegiul menționează că, prin hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge

principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

În acest context Colegiul retine ca argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelanta/recurenta SRL „Pământ Prutean” a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedura, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanță de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul ca încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurenta nu sunt justificative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către SRL „Pământ Prutean” și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Pământ Prutean”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva Societății Comerciale „Egit Impex” Societate cu Răspundere Limitată, Societății cu Răspundere Limitată „Pământ Prutean”, Societății cu Răspundere Limitată „Grainflor”, Gustin Ion, Gustin Elena și Gustin Alisa cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean